

Linda Noordhuis

Mahy, Margaret, *Vergeten Herinnering*. Amsterdam, Querido, 1989, 221 blz.

Doelgroep: 2/3HV, 4M, MBO (bijvoorbeeld MDGO). **Tijd:** 20 minuten. **Lesmateriaal:** een kopie van de omslagillustratie van het boek en een fragment uit het boek om voor te lezen (p.30-31).

Planning:

- 1 De leerlingen reageren in een kort klasgesprek op de volgende vraag:
 - Hoe kun je, zonder dat je een boek open doet, weten waar het over gaat?Antwoord: titel, omslagillustratie, flaptekst.
- 2 De docent schrijft de titel *Vergeten herinnering* op het bord. De leerlingen reageren schriftelijk op de vraag:
 - Waar zou het boek over kunnen gaan? Schrijf dat op in maximaal 30 woorden.Enkele leerlingen lezen vervolgens voor wat zij hebben opgeschreven.
- 3 De docent deelt een kopie van de omslagillustratie van het boek uit en geeft de opdracht:
 - Bekijk de omslagillustratie en bedenk nog eens waar dit boek over zou kunnen gaan. Schrijf dat op in maximaal 30 woorden.Enkele leerlingen lezen hun tweede voorspelling voor.
- 4 De docent geeft, inhakend op de vermoedens van leerlingen, een verklaring van de titel en brengt dat in verband met de omslagillustratie: Jonny van 19 jaar is bezig met de herinnering aan de dood van zijn zusje en Sofie, een oude dame, raakt haar geheugen kwijt (dementeert).
- 5 De docent vertelt enkele elementaire dingen over het boek en leest eventueel enkele fragmenten naar keuze voor:

Jonny is van huis weggelopen, na een ruzie met zijn ouders. Het is precies vijf jaar geleden dat zijn zusje Janine is overleden. Ze viel tijdens een gevaarlijk spel dat zij speelde met Jonny en haar vriendin Bonny Benedicta in een ravijn. Jonny wil Bonny ontmoeten, om de dood van zijn zusje te verwerken. Dronken gaat hij naar de ouders van Bonny. Zij willen het adres van hun dochter niet geven. Jonny lift terug naar de stad en belandt op een parkeerplaats. Daar ontmoet hij de dementerende Sofie, die met een winkelwagentje over het verlaten terrein loopt. Zij denkt dat Jonny een oude geliefde is.

- 6 De docent leest het fragment (p. 30-31) voor waarin Jonny en Sofie elkaar ontmoeten. Daarna voeren de leerlingen de volgende schrijfo opdracht uit:
 - Schrijf op hoe het boek volgens jou verder gaat. Wat gebeurt er als deze twee mensen elkaar ontmoeten?Na ongeveer 10 minuten lezen een paar leerlingen hun 'afloop' voor.
- 7 De docent vertelt een paar dingen over het verdere verloop van het verhaal, maar houdt de spanning erin. De docent kan bijvoorbeeld vertellen dat Jonny met Sofie mee naar huis gaat. Zij woont in een stinkend huis met veel katten en heeft een hoop geld. Iemand probeert haar dat geld af te troggelen. Jonny speurt intussen ook verder naar Bonny Benedicta, die hem misschien kan helpen de dood van zijn zusje te verwerken.
- 8 De docent houdt door middel van vinger opsteken een kleine stemming over de vraag:
 - Wie wil dit boek lezen?De titel van het boek en de auteur worden tot slot op het bord vermeld.

N.B. Deze leesoriëntatie kan aanleiding geven tot een klasgesprek over dementie of het verlies van een dierbare.

Hieronder een passage uit 'Vergeten herinnering'

(...) Jonny en die andere persoon konden niet anders dan elkaar daar in het midden van de lege parkeerplaats ontmoeten in het vale licht van de lege stad. Hij keek opzij. Een gedrongen figuur met een lange jas aan duwde een supermarktkarretje voor zich uit over de parkeerplaats. Deze persoon stak, net als Jonny, schuin de parkeerplaats over, maar hield de andere diagonaal aan. Even later zag hij dat het een klein, mager, oud vrouwtje was die een hoed als een karmijnen po zonder oor droeg. Rond haar oren hingen slierten grijs haar langs haar gezicht. Hij kon zich indenken dat zij hem wel net zo raar zou vinden, met zijn gestreepte blazer, bebloede hemd en jeans, zijn opgezette gezicht en zijn piekerige haar. Maar nee, ze glimlachte en stapte op hem af alsof ze op hem en niemand anders had staan wachten.

Hij veranderde iets van koers zodat ze hem gemakkelijk zou kunnen ontwijken als ze dat wilde, maar ze stuurde meteen bij en kwam met het winkelwagentje op hem afstevenen alsof ze van plan was hem omver te rijden – hem op te scheppen en er zo met hem vandoor te gaan. De stad had hen op elkaar afgestuurd, ging het door Jonny heen. Het stelde hem gerust dat hij de vrouw niet kende. Misschien waren er wel honderd jaar verstreken terwijl hij al die tijd op het verkeerspleintje had liggen slapen. Wie weet stond hij nu op het punt zijn moeder, of misschien een van zijn tweelingzusjes, te ontmoeten, door de tand des tijds geheel afgetakeld. Hij kon net de diepe groeven en glimlach op haar gezicht onderscheiden; haar ogen zag hij niet vanwege de pothoed.

Hij aarzelde even en bleef doodstil staan, zodat de oude vrouw hem voorbij kon lopen, maar in plaats daarvan liep ze recht op hem toe, staarde hem aan en glimlachte, alsof ze stond te wachten totdat hij de conversatie zou openen. Jonny bleef zwijgen. Ten slotte sprak zij maar het eerst.

'Ben jij het?' vroeg ze. Haar stem was oud, maar duidelijk, helder en beschaafd – een stem uit het land der Benedicta's. 'Ben jij het?' vroeg ze weer.

'Ik weet het niet,' zei Jonny. Na een tijdje voegde hij eraan toe: 'Ik heet Jonny Dart.' Hij merkte dat hij haar in verwarring had gebracht.

'Ik wist niet dat je een andere naam aangenomen had,' merkte ze doodleuk op. Toen nam ze opeens een nogal bazige en aanmatigende houding aan, 'Nou, ik ben niet van plan hier de hele nacht te blijven rondhangen.' Ze keek om zich heen. 'Nie-

mand hoeft mij te vertellen wat ik wel en niet mag,' voegde ze eraan toe. Ze fronste haar wenkbrauwen, en knikte veelbetekend en geheimzinnig. Ze liep een paar passen verder, toen draaide ze zich weer om.

'Kom je nou nog?' vroeg ze. 'Ik weet niet wat jij ervan vindt, maar ik zou best een kop thee lusten. Winkelen is toch niks gedaan nu. Ze zijn allemaal dicht! Het is zeker zondag. 'Ze liep nog iets verder. 'Kom nou.'

(...)

In de rubriek *De Literatuurmuur* plaatsen wij concrete beschrijvingen van leesoriëntatieactiviteiten die hun diensten in de lessen van onze lezers hebben bewezen. Zowel jeugdliteratuur als literatuur voor de lijst, ook vertaald, komt in aanmerking voor plaatsing. Hebt u een informatie, originele leesbevorderingsactiviteit in uw archief, die niet meer dan 2 pagina's A4 (inclusief bijlagen, zoals kopieën van boekfragmenten) beslaat? Stuur uw bijdrage dan naar *Moer*, t.a.v. Inge Piena, Hondsrug 911, 3524 BZ Utrecht.